

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-135-25

Druk nr 1522

Warszawa, 16 lipca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam
Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Projekt ma charakter deregulacyjny.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych
został upoważniony Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, 620, 622, 769 i 820) w art. 36 uchyla się ust. 8.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Cel wprowadzenia przepisów

Celem projektu jest likwidacja obowiązku przechowywania przez przedsiębiorców dokumentów zgłoszeniowych wysłanych elektronicznie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Projekt ten stanowi realizację propozycji deregulacyjnej MRPiPS-4-76 – UDER42.

Obecny stan faktyczny i prawny

Na podstawie art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą systemową”, w przypadku przekazywania do ZUS zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych w postaci dokumentu elektronicznego, zgłoszenie w postaci dokumentu pisemnego z własnoręcznym podpisem osoby zgłaszanej płatnik przechowuje przez okres 5 lat.

Z przepisu tego wynika obowiązek płatników składek, dokonujących zgłoszenia do ZUS drogą elektroniczną, przechowywania przez okres 5 lat duplikatu zgłoszenia sporządzonego w formie „papierowej”. Taki dokument potwierdzający zgłoszenie dokonane drogą elektroniczną jest opatrzone własnoręcznym podpisem osoby zgłaszanej do ubezpieczeń, co stanowi dowód potwierdzenia przez tę osobę prawdziwości danych zamieszczonych w zgłoszeniu.

Zakres zmian

W art. 1 projektu ustawy proponuje się likwidację obowiązku przechowywania przez płatników składek zgłoszeń do ubezpieczeń przez uchylenie w art. 36 ust. 8 ustawy systemowej. Obowiązek ten jest postrzegany jako nadmiarowy przez przedsiębiorców, którzy podnoszą, że dokumenty te widnieją w systemie – zarówno po stronie ZUS, jak i płatnika, co sprawia, że nie ma potrzeby dokonywania dodatkowej, osobnej archiwizacji. Również w ocenie ZUS likwidacja obowiązku przechowywania przez płatników dokumentów zgłoszeniowych z własnoręcznym podpisem osoby zgłaszanej nie wpłynie negatywnie na realizację zadań ZUS. Przewiduje się, że wdrożenie projektowanej zmiany przyczyni się do zmniejszenia obciążenia administracyjnego dla przedsiębiorców.

Z powyższych powodów konieczna jest interwencja ustawodawcy.

Brak możliwości osiągnięcia celu projektu za pomocą innych środków niż przyjęcie projektowanej ustawy.

Projekt nie wymaga zamieszczenia przepisów przejściowych.

Wejście w życie przepisów

Proponuje się, aby projektowana zmiana weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia (art. 2 projektu), co jest zgodne z zasadami demokratycznego państwa prawnego, a także wywiera korzystny wpływ dla jej odbiorców.

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”. W trybie ww. ustawy żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projektowane rozwiązania nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu dr hab. Sebastian Gajewski, Podsekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Sekretariat Departamentu Ubezpieczeń Społecznych – tel. 538 117 390 Eliza Okulowicz – główny specjalista ds. legislacji w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych, tel. 538 117 413, e-mail: Eliza.Okulowicz@mrpips.gov.pl	Data sporządzenia 11.07.2025 r. Źródło Deregulacja Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UDER42
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W obowiązującym stanie prawnym na podstawie art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą systemową”, w przypadku przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych w postaci dokumentu elektronicznego, płatnik składek jest zobowiązany do przechowywania przez okres 5 lat zgłoszenia w postaci dokumentu pisemnego z własnoręcznym podpisem osoby zgłaszanej.

Obowiązek ten jest postrzegany przez przedsiębiorców jako nadmiarowy, gdyż zgłoszenia do ubezpieczeń widnieją w systemie – zarówno po stronie ZUS, jak i płatnika, co sprawia, że nie ma potrzeby dokonywania dodatkowej, osobnej archiwizacji.

Brak możliwości osiągnięcia celu projektu za pomocą innych środków niż przyjęcie projektowanej ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozwiązania dotyczą likwidacji obowiązku przechowywania przez płatników składek zgłoszeń do ubezpieczeń przez uchylenie w art. 36 ust. 8 ustawy systemowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Płatnicy składek	2 305 204	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Zniesienie obowiązku przechowywania dokumentacji.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został przekazany do opinii reprezentatywnym organizacjom związków zawodowych, pracodawców oraz Radzie Dialogu Społecznego.

Projekt został przekazany do zaopiniowania również przez:

- Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- Przewodniczącego Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt ustawy został skierowany do 21-dniowych uzgodnień międzyresortowych i 30-dniowych konsultacji publicznych.

Omówienie konsultacji przedstawiono w załączonym raporcie.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny bieżące)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]										
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dochody ogółem (1)(2)												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
– FUS												
– FP												
– FEP												
– FS												
– FGŚP												
Wydatki ogółem (3)(4)												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
– FUS												
– FP												
– FEP												
– FS												
– FGŚP												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
– FUS												
– FP												
– FEP												
– FS												
– FGŚP												
Źródła finansowania		Wprowadzane zmiany nie powodują wzrostu wydatków z budżetu państwa.										
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)				
	duże przedsiębiorstwa											

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny bieżące)	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	osoby niepełnosprawne i osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Przewidywane rozwiązania mają pozytywny wpływ przez zniesienie obowiązku przechowywania dokumentacji.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przewidywane rozwiązania mają pozytywny wpływ przez zniesienie obowiązku przechowywania dokumentacji.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	osoby niepełnosprawne i osoby starsze							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy				
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
9. Wpływ na rynek pracy								
Brak wpływu.								

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Zmiana nie ma wpływu na wskazane obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się wejście w życie ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się ustawowej ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (UDER42)

Projekt ustawy został wpisany do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UDER42. Projekt stanowi realizację propozycji deregulacyjnej MRPiPS-4-76.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny z chwilą skierowania projektu ustawy do uzgodnień, konsultacji publicznych oraz opiniowania zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408).

Jednocześnie, projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677).

Ponadto, projekt ustawy został przesłany do konsultacji w dniu 5 czerwca 2025 r. (z terminem 30. dni od otrzymania pisma) z następującymi partnerami społecznymi:

- 1) Na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440):
 - a) NSZZ „Solidarność”,
 - b) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
 - c) Forum Związków Zawodowych.
- 2) Na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423):
 - a) Związek Pracodawców Business Centre Club,
 - b) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
 - c) Konfederację „Lewiatan”,
 - d) Związek Rzemiosła Polskiego,
 - e) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
 - f) Federację Przedsiębiorców Polskich,
 - g) Polskie Towarzystwo Gospodarcze.

W dniu 5 czerwca 2025 r. projekt ustawy został również przesłany (z terminem 30. dni od otrzymania pisma) do Rady Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy został przesłany do zaopiniowania w dniu 5 czerwca 2025 r. (z terminem 21. dni od otrzymania pisma) przez:

- 1) Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) Przewodniczącą Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 3) Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Uwagi do projektu zgłosili:

- Konfederacja Lewiatan

Konfederacja Lewiatan pozytywnie oceniła propozycję likwidacji obowiązku przechowywania przez przedsiębiorców dokumentów zgłoszeniowych wysłanych elektronicznie do ZUS.

Jednocześnie Konfederacja Lewiatan zwróciła się z postulatem o rozszerzenie zakresu zmian:

1. Konfederacja Lewiatan wskazała, że konieczne wydaje się również uwzględnienie w projekcie możliwości zgłaszania przez pracowników w formie elektronicznej danych do ubezpieczeń społecznych, zarówno dotyczących pracownika, jak i jego rodziny. Pracodawca zgłasza pracownika zatrudnianego na podstawie danych zawartych w Kwestionariuszu Osobowym, który pracownik ten podpisuje. Pracodawcy mają aplikacje, w których pracownicy zgłaszają zmiany danych osobowych i adresowych dotyczące jego i rodziny. Powstaje zatem pytanie o dalszą potrzebę drukowania i podpisywania formularzy zgłoszeniowych i potem ich niszczenia, ponieważ przedmiotowa nowelizacja zakłada brak wymogu przechowywania dokumentacji z podpisem.

Przedstawiono propozycję legislacyjną zmiany brzmienia art. 36 ust. 7 ustawy o sus:

„Prawdziwość danych zawartych w zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych osoba zgłaszana potwierdza w formie elektronicznej lub odręcznie, ~~z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 10.~~”.

2. Wg Konfederacji Lewiatan zmiany należy rozszerzyć o usunięcie uciążliwych obowiązków dotyczących wydawania pracownikom Raportu Miesięcznego dla Ubezpieczonego „RMUA” i poświadczenia zawierającego informacje o odprowadzanych składkach „IMIR” – kiedy każda osoba może obecnie skorzystać z portalu eZUS i zapoznać się z informacjami dotyczącymi jego osoby.

W związku z tym zaproponowano uchylenie art. 41 ust. 80-10 ustawy o sus, zmianę ust. 11 oraz zmianę art. 47a ust. 2a ustawy o sus.

Odnosząc się do powyższych propozycji należy stwierdzić, że celem projektowanej regulacji jest realizacja propozycji deregulacyjnej MRPiPS-4-76. Oznacza to, że propozycja Konfederacji Lewiatan wykracza poza zakres przedmiotowego projektu ustawy. Jednocześnie wskazujemy, że obecnie w MRPiPS trwają prace dotyczące wprowadzenia obszernych zmian w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, które będą związane z elektroniczną i automatyzacją rozliczeń z ZUS dla wszystkich płatników składek. Podstawowym założeniem tej reformy będzie przejęcie przez ZUS rozliczeń składek za płatników składek.

- Krajowy Związek Zawodowy Inspektorów Kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (organizacja zrzeszona w Forum Związków Zawodowych)

Krajowy Związek Zawodowy Inspektorów Kontroli ZUS popiera rozwiązanie zaproponowane w projekcie. Jak wskazała Przewodnicząca Związku, w dobie cyfryzacji, gdzie program Płatnik sam w sobie stanowi archiwum dokumentów wysłanych do ZUS, w którym w kartotece

ubezpieczonego potwierdzone są dane dotyczące daty i schematu zgłoszenia do ubezpieczeń, powielanie tego w postaci dokumentu papierowego na dzień dzisiejszy jest zbędne.

Z pisma wynika, że korzyści płynące z wdrożenia są następujące:

- dostosowanie przepisów do powszechnej praktyki,
- zmniejszenie biurokracji przy zachowaniu bezpieczeństwa danych,
- uwolnienie miejsca do przechowywania innych dokumentów,
- oszczędności w zużyciu papieru.

Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych przekazali informację o braku uwag do projektu.

Projekt ustawy nie wymagał zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji ani uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa.